

Taxa postala
plakette in num.
No. 224.713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hir-
detések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
szóidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

Robert
Budapest
11. e 8

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertetlen
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
F. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 81.

Kedd, 1933 márc. 7.

5693. EV
ADAR 8.

XVI. ÉVF.
54 SZÁM.

Hitler a tegnapi választáson Papen- Hugenberggel együtt megszerezte az abszolút többséget

A szociáldemokraták megtartották pozíciójukat, a centrum megerősödött, a kommunistákat veszteség érte. A perosz tartományi választásokon is előre törtek a náciak. Közei négy millióval több ember szavazott le tegnap, mint a legutóbbi választásokon

Negyvenöt főnyi többsége lesz a Hitlerrel szövetséget kötő reakciónak az új birodalmi gyűlésben

Riadt és tanácstalan megdöbbenés fogadta Európazerte a német választások kisereményeit.
Csaknem negyvenmillió német választópolgár vonult fel vasárnap az urnákhoz és a szavazók 44 százaléka, több mint 17 millió választó, Hitler listájára tette a pecsétet. Több mint 7 százaléka a választóknak, 3.000.000 szavazó a vörös-fehér-fekete harcra szavazott és így Hitler-Hugenberg-Papen fekete koalíciója megszerezte az abszolút többséget.

Az abszolút többséget... Demokratikus és alkotmányos uton jutott a hatalom a diktátor kezébe. Majdnem hatmillió szavazattal kaptak többet a nemzeti szociálisták, mint az elmúlt év novemberében. Honnan ez az óriási tömeg az új kampókeresztény szavazatoknak?

A választási kimutatás szerint négy-millióval többen szavaztak, mint tavaly, a kommunisták elvesztették vagy másfélmillió szavazatot, Stresemann néppártja elhullatott vagy 400.000 ezer szavazatot és mindezeket a szavazatokat Hitlerék szedték össze.

Hogy hogyan? Kétségtelen, hogy volt ebben a szavazatszerzésben része a terrornak és megfélemlítésnek, de túl a terroraktusokon megnyilatkozott a választások rendes faktora, az úgynevezett „kormányhozomány”. Hitler uralomra jutása pszichikus hatást gyakorolt az ingadozók nagy többségére és hatalmas mámorának bukkorába be tudott vonni olyan milliókat, akik tegnap még kérelmeztek ellenfelei voltak.

Még a kommunistáktól is elhódított majdnem másfélmillió szavazatot. Talán százezereivel szavaztak rá olyan kommunisták, akik a katasztrófa politikát hirdetik és tudatosan segítettek uralomra Hitlerre abban a balga hitükben, hogy Hitler uralomra jutása siettetni az általa nos összeomlás kirobbanását.

A fekete koalíciót az abszolút többséghez a választásokat megelőző terror segítette, de a szavazatok 45 százalékát úgy látszik e nélkül is megszerezte volna magának Hitler-Hugenberg-Papenfront.

Döbbenetesen hatalmas szám ez és jelenti azt, hogy a német választóknak majdnem a fele arra használja fel a demokráciát, hogy ajándékba kapott szabad véleménynyilvánítási jogát, hogy szavazatát önként lemondja erről a jogról, lemond a jogáról és a demokráciáról és önként hajlja oda a nyakát Hitler markába.

Hogy Hitler mit fog kezdeni ezzel a hatalommal, amelyért jóformán harcolnia sem kellett, hogyan fogja majd felhasználni azt a diktatórikus lehetőséget, amelynek demokratikus uton jutott, erre felélemez majd a legközelebbi napok.

Európa sorsa teljesen nyílt a német választások eredményének kihirdetése óta. A nagy munkanélküli tömegek jól laktatása, vagy munkához való juttatása egészséges program híján meg nem történhetik és Hitlernek bel- és külpolitikai kalandokra kell készülnie, különben fejére omlik a tető.

Európa demokratikus államainak részen kell lenniük, hogy ezeket a kalandokat, amelyek vérbe és lángba hozhatják az egész világot, megakadályozzák. A sarokba szorított és blokáddá fogott

Hitler nem ülhet sokáig kancellári székhelyben, ha pedig megkezdődik hatalmának hanyatlása, tömegek éppen olyan ijeszteső gyorsan fogynak majd el, amilyen hirtelen erővel duzzadtak nagyra.

Véres incidensek nélkül folyt le a választás

A németországi választásokról a következő részletes tudósításunk számol be:

A választások vasárnap reggel verőfényes időben, a választók élénk részvételével kezdődtek meg. Sem délelőtről, sem délutánról nem jelentettek komolyabb incidenseket a vidékről. Berlinben nagy érdeklődés nyilvánult meg, különösen a Kanonielstrassei szavazóhelyiség iránt, ahol Hindenburg és a kormányfőiak szokták leadni szavazataikat.

Hindenburg ezúttal is az elsők között jelent meg szavazásának leadására, Meisner államtitkár kíséretében. Később Papen és Hugenberg is a Kanonielstrassei helyiségben jelentek meg szavazásra.

Hitler Königsbergben szavazott, majd repülőgépen visszatért Berlinbe, ahová délelőtt egy órakor érkezett meg.

A szombat vasárnapra virradó éjszaka véres eseményei

A vasárnapot megelőző szombat éjszakán azonban több helyütt voltak véres összeütközések és éjjeli tüzharcok politikai ellenfelek között. Wormsban félórás tüzharc után többen súlyos sebeket kaptak. Hamburgban és Karlsruheban összesen mintegy hetven sebesült vett igénybe orvosi segítséget. A Majna mel-

letti Offenbachban egy Reichsbanner halottja van az összecsapásnak. A Breslau közelében levő Brigittenthalban a segédrendőrség egyik nemzeti szociálista tagja kapott halálos lövést. Kölnben villamoskocsira adtak le ismeretlenek revolversor tüzet. Nehány utas megsebesült.

A választások számszerű eredményei

A szavazók a tegnapi választásokon való részvétele a tavalyi év novemberében összesen leadott szavazatok számárányához képest óriási arányú volt.

Mig a múlt évi novemberi választásokon összesen 35 millió 468 ezer 603 szavazatot adtak le, addig a tegnapi választásokon 39 millió 300 ezer érvényes szavazatot számoltak össze. Megállapítható tehát, hogy a német választópolgárok a tegnapi nap folyamán 3 millió 832 ezer szavattal adtak le többet, mint a múlt év novemberében.

Ennélfogva az új birodalmi gyűlésnek 647 tagja lesz, szemben a múlt év novemberében választott birodalmi gyűlés 584 képviselőjével szemben. Összesen tehát 63 képviselővel lesz több az új birodalmi gyűlésben.

A mandátumok és szavazatok eloszlása

A leadott 39 millió 300 ezer érvényes szavazatból a különböző pártok a következőképpen részesednek:

A nemzeti szociálistákra	17.200.000
A szociáldemokratákra	7.200.000
A kommunistákra	4.850.000
A centumpártra	4.500.000
A fekete-fehér-vörös harcfront-ra (Papen-Hugenberg)	3.100.000
A bajor néppártra	1.000.000
A német néppártra	432.000
A keresztény szociálista népszolgálat pártjára	384.000
Az állampártra	350.000
A többi kisebb pártokra összesen	350.000

A leadott szavazatoknak az egyes pártokra leadott számáránya szerint az új birodalmi gyűlésben a nemzeti szociálisták 288 mandátumot kapnak, a szociáldemokrata párt és állampárt 125-öt, a kommunisták 81, a centrum 73, a Hugenberg Papen harcfront 52, a bajor néppárt 19-et.

Összehasonlító táblázat a novemberi választási eredményekkel

A múlt év novemberében a nemzeti szociálista párt 11.737.185 szavazatot ka-

tal 20 mandátumot nyert, ezzel szemben tegnapi választáson 1 millió szavazatot kapott 19 mandátummal.

A kisebb pártok, így a keresztény szociálista népszolgálat s a többi töredék pártok összesen mintegy 800 ezer szavazatot szereztek

Veszteségek és nyereségek

A nemzeti szociálisták a múlt választásokhoz képest mintegy 5 és félmillió szavazattal kaptak többet, a Hugenberg-Papen koalíciót sem veszteség, sem nyereség nem érte, a szociáldemokraták és az állampárt szavazat vesztesége mintegy 300 ezer főre rug.

A kommunisták 1 millió 130 ezer szavattal kaptak kevesebbet a tegnapi választáson.

A centrum viszont mintegy 350 ezer szavattal kapott többet a tegnapi választáson.

A szociáldemokraták és a centrum tehát csaknem teljes egészében megtartották eddigi pozíciójukat.

viszont a kommunisták jelentős veszteséget szenvedtek. Ezt nem kis mértékben természetesen a kommunisták ellen irányuló óriási terrornak lehet betudni.

Az egyes pártok százalékos számáránya

A 39 millió 300 ezer érvényes szavazatból százalék arányban a következőképpen részesednek az egyes pártok:

nemzeti szociálisták	43.9
szociáldemokraták	18.3
kommunisták	12.1
centrupárt	10.9
Papen-Hugenberg koalíció	8.0
bajor néppárt	3.1
német néppárt	1.1
állampárt	0.8
keresztényszociálista népszolgálat	1.0
többi kisebb pártok	0.8

A nemzeti szociálisták tehát annak ellenére, hogy nemcsak 5 és félmillióval több szavazatot kaptak.

ezúttal sem érték el az abszolút többséget.

Abszolút többséget csak a Papen-Hugenberg koalícióval együtt érhetnek el, de így is csak a szavazatok 53 százaléka esik a szövetséget kötő pártokra.

Ez az eredmény igen mérsékeltnek tekinthető, ha tekintetbe vesszük, hogy az egész választási apparátus felett Hitlerék a legborzalmasabb terrorizmussal uralkodtak

s a legbrutálisabb és legtörvénytelenebb eszközöket vették igénybe az ellenzék propagandájának csaknem teljes elnémítására.

A szövetséget kötő pártokkal együtt Hitleréknek mintegy 45 főnyi többségük lesz az új birodalmi gyűlésben.

Természetes azonban, hogy Göring a választások lezajlása után az eredményeket a nemzeti szociálisták nagy győzelmének jellemezte. Különösen kiemelte, hogy a nemzeti szociálisták éppen a délné-

Folytatása a 8. oldalon.

Három és félmillió városi lakosra sulyosodik az egész állami apparátus terhe

Tízenny négy és félmillió paraszt csak egyharmadát fizeti annak, amennyivel a városok járulnak hozzá az állam fenntartásához. Vannak falvak, ahol az adók 5 százalékát sem hajtották be

Bucuresti-Bukarest, március 6. (Az Uj Kelet tud.) Madgearu pénzügyminiszter szombat délután betérjesszette a kamara elé az 1933 évre szóló költségvetési tervezetet, melynek végösszege 23 milliárd 700 millió lejre rug. Hosszadalmas viták és veszekedések előzték meg a tervezet elkészítését, hónapokon keresztül hangoztatták az illetékesek, hogy Románia az elszegényedett paraszt ország nem tarthat fenn egy luxurióz, a nyugati ipari államok mintájára felépített állami apparátust, tehát az állam kiadásait a mai kereseti viszonyokhoz és az ország gazdasági struktúrájához mérten kell csökkenteni és a lakosság jövedelmének csökkentéséhez mérten le kell szállítani az adóterheket. Mindebből csak annyi valósult meg, hogy a köztisztviselői fizetéseket 10-12 százalékkal lerudukálták és néhány feltűnően felesleges kiadási tételt töröltek a költségvetésből. Egyébként maradt minden a régi, sőt az utóbb meg szavazott drákói szigorúságu pénzügyi törvények nem csak hogy súlyosabbá tették az inkasszó feltételeit, hanem felemelték a különböző adókat is.

Mérsékelték a parasztság adóját

Egyetlen tényleges könnyebbséget hoztak az adózás terén az új adótörvények: a parasztság mezőgazdasági jövedelem adóját mérsékelték. A nemzeti parasztpárti kormány, helyesebben szólva a román állam pénzügyi politikája megtartotta tehát eddigi vonalát, amelynek lényege az, hogy az adóterheket a városi rétegeknek, Románia polgári osztályainak és munkásságának kell elviselnie. Évek óta szüntelenül hangoztattuk a lap hasábjain, hogy ez a politika végső eredményében a városi lakosság és ezen keresztül az egész állami apparátus anyagi újszeomlásához kell, hogy vezessen. Kimutattuk, hogy nemcsak az adóterhek elosztása történik ilyen vérlázító egyenlőtlenséggel, hanem az adóbehajtásnál is ugyan ez a tendencia nyilvánul meg: a kesztyűs kezű politikája, a minimális adóterhet viselő parasztok és a kíméletlen inkvizíció az adóval túlterhelt városokkal szemben. Mondanunk sem kell, hogy az ország zsidó lakosságát, amelynek tulnyo nő többsége a városokban él s amellyel szemben semmiféle kíméletet nem ismernek az adókövető és behajtó közegek, különösképpen katasztrófálisan érintette és érinti ez a politika, amelynek absurd voltát most Alexandru Topliceanu liberálist párti közgazdász fejt ki megdöbbentő adatokkal alátámasztva egy bukaresti szaklap hasábjain. A számitások alapján az 1931 évi költségvetés szolgált, amelynek könyvei már le is vannak zárva.

1931-ben a költségvetési előirányzat a következő volt:

Egyenesadók:

1. Mezőgazdasági jövedelemadó	931.141.276
2. Ingatlan jövedelmi adó	584.498.227
3. Ingóérték jövedelmi adó	820.033.074
4. Ingóérték pótdadó	74.155.168
5. Kereskedelmi és ipari jövedelmi adó	1.029.614.661
6. Fizetésadó	1.964.314.586
7. Szabadfoglalkozásuak jövedelmi adója	176.064.557
8. Globális adó	1.292.006.446
Összesen (a katonai taxákkal és hátralékokkal együtt)	8.635.578.874

Indirekt adók:

a) Vámok	2.514.064.069
b) Szesz és szeszital	437.088.175
c) fogyasztási illetékek	2.724.158.875
d) Forgalmi adó	1.367.574.559
e) Látványossági illetékek	71.709.334
Összesen	7.117.594.994
Bélyegilletékek	2.234.989.350

A különböző autonóm pénztárak és kommercializált vállalatok feleslegeivel együtt a végösszeg 28.713.956.565 lejt tesz ki. Ebből ha sorra vesszük az egyes tételeket, kiderül, hogy az egyenes adónál egyedül a mezőgazdasági jövedelmi adó az, amit nagyobb részt a parasztok visel-

nek, ha a közép és nagybirtokosokat nem vesszük figyelembe. Az ingatlan adót teljesen a polgárság viseli, hasonlóképpen az ingóértékek jövedelmi adóját is, hiszen a parasztnak nem igen vannak részvényei, vagy nagy bankbetétei. A kereskedelmi és ipari jövedelmi adót ismét teljesen a város viseli, nem is szólva a fizetésekre kivetett közel két milliárd teljes adóról. A szabadfoglalkozásuak között a városi rétegekből kerülnek ki s ugyancsak ők viselik a több mint egy és egy-negyedmilliárd lejt kitevő globális adót is. A mezőgazdasági jövedelmi adón kívül tehát, ami az államnak összesen 931 millió kellene hogy hozzon, a 8 milliárd 635 millió lejtig terjedő differenciát az egyenes adók tételénél a város kénytelen viselni.

Az indirekt adóknál körülbelül ugyan ez a helyzet. A vámitételeket az egész fogyasztóviseli ugyan, de a több behozatali cikkek vámitéletei végeredményben gépekre, kémiai termékekre, luxuscikkekre és növényi textilcikkekre nehezednek, amelyekre a parasztságnak nem igen van szüksége. A szeszilletékek tekintélyes részét viseli ugyan a falu, a fogyasztási illetékek viszont ismét csaknem teljes egészében a városra nehezednek. 1.367.000.000 lejt tesz ki a forgalmi adó, ami az utolsó banyig a városokra nehezedik. A tyuk vagy tojás eladásnál nem szednek forgalmi adót. A bélyeg és jogiaktailletek egyrésze a falut terheli, de ez akisebbik része. A bélyegilleték ugyanis arányos a tranzakciók és perek értékével.

Mit fizet a város és mit a falu

A fenti egyenes és indirekt adókon kívül 1931-ben a következő jövedelmek voltak még az államnak: Monopol: 3 milliárd 971.000.000, kommercializált üzemek 950 millió, kivételes jövedelmek 2 milliárd 363 millió, és a különböző minisztériumi jövedelme 1.333.000.000 lej. Ezekből kizárólag a Monopol az, ahol a parasztság dohány és sófogyasztással kiveszi bizonyos mértékig a maga részét. A végső konkluzió mégis csak az, hogy a parasztság elenyésző mértékben veszi ki részét a közteher viselésből. 1931-ben a ténylegesen befolyt adók 38 százalékát 10 milliárd 70 millió az ipar egymagában fizette le. Románia 18.057.074 lakosa közül 14 millió 428.896 lakik falun és 3.632.178 a városokban. Az adózási arányt alapul véve, 3 és fél millió városi lakos háromszor annyit fizet az államnak, mint a 14 és fél millió paraszt. Vannak Erdélyben falvak ahol a parasztok a reájuk kivetett adó 5 százalékát sem fizették le az elmúlt évben. A politikai pártokat csak a szavazók 87 százalékát kitevő parasztság érdekelte, s teljesen negligálták a 13 százalékot kitevő városi lakosságot, amelyen azonban mint a fentiekből kiderül, a mai állami apparátus ténylegesen nyugszik.

Beverték a kolozsvári német konzulátus ablakait

Kommunista utasításra fiatal gyerekek hajtották végre a demonstrációt

Cluj-Kolozsvár, március 6. (Az Uj Kelet tud.) A vasárnap este nyolc óra után a Ferdinand ut 48. szám alatti ház előtt, amelyben a kolozsvári német konzulátus működik, fiatal suhancokból álló csoport éktelen zajt rendezett. Az ifjak különböző kiáltásokkal vonták magukra a járókelők figyelmét, majd egy adott pillanatban követek kezdtek dobni a német konzulátus irodáiba, amelyek ablaküvegei esőrómpöléssel hullot-

tak a járdára. A váratlan tüntetésről, melynek okát az első pillanatban senki sem sejtette, Hatiegan Simion rendőr-kvesztor ma délelőtt a következő nyilatkozatot tette az Uj Kelet munkatársa előtt:

— Vasárnap este nyolc és félkilenc óra között egy mintegy tíz főnyi tíz éven aluli gyermekekből álló csoport verekedni kezdett a német konzulátus előtt. A nem messze posztoló rendőr

elindult a verkedők felé, hogy végetveszen a csendzavarásnak, mire a gyerekek néhány követ dobta a konzulátus ablakára, majd elfutottak. A helyszíni vizsgálat megállapította, hogy a kolozsvári kommunista szervezet bujtogatására történt az ablakbeverés. Az egyik bedobott kőre ugyanis papírlap volt erősítve, a következő felirással: „Le Hitlerrel!”, „Eljen Szovjetország!”

— A rendőrség megindította a vizsgálatot és remélem, hogy rövid időn belül egy a tetteseket, mint a felbujtókat kézrekeríthetjük, — fejezte be nyilatkozatát Hatiegan kvesztor.

Joa Royal Mozgóba: Paul Wegener első hangosfilmje:

Öngyilkosok klubja

A szatmári zsidó orvosok bojkottálják a német gyógyszerespecialitásokat

„Mindaddig, míg a németországi zsidóság vissza nem nyeri teljes és csorbítatlan állampolgári jogait, nem veszünk német gyógyszert!”

Satmar-Szatmár, március 6. (Az Uj Kelet tud.) Köztudomásu dolog, hogy nálunk használatos ugynevezett gyógyszer-specialitások nagyrésze a német vegyi gyárak terméke. Az erdélyi és részben a regáti zsidó orvosok legnagyobb része a német orvosi iskolákból kerülve ki, szívesen rendel a német gyógyszer-specialitásokat.

A német specialitásoknak szuverenitásán most hatalmas rést fog ütni a szatmári zsidó orvosok mozgalma, mely a német gyártmányu gyógyszerek bojkottálására irányul és ha kiterjedt az egész ország és esetleg az utódállamok zsidó orvosaira, csaknem teljesen kifogya szorítani a német termékeket a gyógyításból. A szatmári zsidó orvosok felhívással fordultak kollegáikhoz, melyben a következőket írják:

„A német vegyi ipar, köztük első helyen az I. G. Farbenindustrie a maga

egész hatalmával és sulyos milliókkal támogatta és kormányra juttatta a hitlerizmust, melynek bevallott programja az egész német zsidóság megsemmisítése és amikor Hitlerék középkori és megsegyenítő törvény alkotásai, hordáinak garázdálkodásai, templom és temetőgyalázásai, nemcsak minden zsidó kezét ökölbe kényszerítik, de minden progressziven gondolkozó embernek is arcába szöktetik a szégyenpírt. Mi, Németországon kívül élő zsidó orvosok nem tűrhetjük továbbra is el, hogy a német kémiai ipar a maga ingyenes ügynökeiül használjon fel bennünket. Ezennel aláírásunkkal kötelezzük magunkat, hogy mindaddig, míg Németországban zsidó testvéreink teljes és csorbíthatatlan emberi és állampolgársági jogalkat vissza nem nyerik, de legalább addig, amíg a német tudomány és ipar hatalmasai komoly formában fel nem emelik a szavu-

kat a Németországban most dühöngő zabolátlan antiszemita propaganda és hatósági zsidó üldözés ellen, nem rendelünk német gyártmányu gyógyszert, ha azt betegeink kára nélkül más gyártmányu és ugyanolyan értékü szerrel helyettesíthetjük.”

A kötelezvényt Szatmár valamennyi zsidó orvosa, sőt több haladott szellemű nem zsidó orvos is aláírta és a felhívást megküldték a többi erdélyi városok zsidó orvosainak is, ahol az akció most van folyamatban.

A legnagyobb német gyógyszerkoncern, az I. G. Farbenindustrie bukaresti képviselete utján tudomást szerzett a bojkottmozgalomról, azonnal leküldte képviselőjét Szatmárra, hogy az ügyet igyekezzen csirájában elfojtani. Az akció kezdeményezője gerincesen megmondta a gyár képviselőjének, hogy a jövőben csakis olyan német gyógyszert fog rendelni, amelyet más gyártmányul egyelőre nem képes pótolni. Az antiszemita német ipar elfelejti, hogy a Neosalvarsant, amely a gyógyszerpacion példátlan tekintélyt és számlálatlan milliárdokat hozott neki, egy zsidó orvosnak, Paul Erlich zsenijének köszönheti.

A bojkott további sorsáról és kiterjedéséről ezidő szerint még nem lehet semmit sem biztosan tudni, annyi tény, hogy a szatmári zsidó orvosok kezdeményezése mutatja Erdélyben egy tettrekész és önértékes zsidó intellektuel generáció van kialakulóban.

Háziasszonyok, étteremtulajdonosok! Használjátok az

Olio Sasso

olajat, ha biztosak akartok lenni abban, hogy tiszta olajbogyó-olajat használtok.

Tavaszi ruhák festése, tisztítása már megkezdődött CZINK-nél

Meggyilkoltak és kiraboltak egy dusszagdag uriasszonyt Focsaniban

Megdöböntő felledzés. Hogyan történt a rablógyilkosság

Focsan, március 6. Borzalmas rablógyilkosság ügyében folytat érdekes nyomozást a focsani rendőrség bünygyi osztálya. A rablógyilkosság áldozata Josescu Paulina 65 éves uriasszony, aki a Strada Mineu 1. sz. alatt lakott, teljesen visszavonultan.

A megdöböntő büntényt egy Stefanescu nevű közrendőr fedezte fel tegnap este, aki 10 óra tájban Josescuné háza előtt elhaladva, észrevette, hogy a kapu nyitva van. Mivel tudta, hogy az uriasszony zárkózott életet él, feltűnt neki, hogy a késő esti órák ellenére, a ház kapuja nyitva áll. Belépett az udvarra, majd pedig a folyosón végigmenve az előszobához érkezett. Meglepetése csak növekedett, amikor az előszoba ajtaját is tárva nyitva találta, a lakásban pedig sötétség volt. Felgyújtotta a villanyt, belépett az előszoba mellett lévő hálószobába, ahol megdöböntő látvány tárult eléje.

A ház urnöje eltorzult arccal, nagy vértócsában a pamlagon hevert. Az asztalon egy nyitva hagyott vaskazetta állott, úgy, hogy a rendőr rögtön tisztában volt a történetekkel. Nyomban értesítette a bünygyi hatóságokat és félóránál később már egy rendőrség, mint az ügyészség emberei a helyszínen voltak. Néhány percen belül már ki is bonthatott a vizsgálatot végző hatóságok előtt a borzalmas eset teljes valóságában s a rendőri bizottság a következőképpen rekonstruálta a bűntény lefolyását:

A rablógyilkos, aki ismerte a körülményeket, tudta, hogy Josescuné állandóan egyedül tartózkodik lakásában, este 9 órakor alkules segítségével felnyitotta a ház kapuját és ugyancsak alkules segítségével hatolt be az előszobába is. Az áldozat ebben az időben a hálószobában tartózkodott és amikor meghallotta, hogy az előszobában zaj

van, kisetett. A gyilkos ekkor hirtelen rávetette magát és több ökölcsapást mért a szerencsétlen végű öregasszony arcába, majd pedig, hogy ne kiabálhasson, egy sálkendővel betömte a száját. A támadó ezután bevonszolta áldozatát a hálószobába, ahol a pamlagra fektette. Josescu Paulina néhány perc múlva megfulladt.

Amikor a merénylő látta, hogy az asszonyba már nincs élet, az egyik szekrényből elővette a pénzt tartalmazó vaskazettát és az abban talált összeget magához vette. Érdekes hogy a rablógyilkos, hogy azt a látszatot keltsse, mintha a ház viszonyával ismeretlen lenne, az egész lakást felforgatta pénzkeresés közben, így akarván megtéveszteni a hatóságokat. Azt, hogy a rablógyilkos tudta, hogy az asszonnak van odahaza nagyobb összegű készpénze, azt bizonyítja az a tény is, hogy az egyik asztalkán lévő ékszer teljesen érintetlen volt.

A rendőrbizottság a hálószobában egy favágó fejszét és egy hosszú kötelet is talált, olyat, amilyen hivatásos hóhérok kivégzéseknél szoktak használni. Nem érdektelen megemlíteni, hogy Josescu Paulina ellen néhány évvel ezelőtt már hasonló rablógyilkossági kísérletet követke, a tett végrehajtását azonban a szomszédok megakadályozták. A borzalmas bűntény a városban nagy feltűnést keltett. Josescu Paulina valamikor óriási vagyon birtokosa volt. A város környékén két nagy birtoka, házai és szőlői voltak, azonkívül pedig jelentős összegű készpénz felett is rendelkezett, amit most a gyilkos magával vitt.

Afocsanii bünygyi hatóságok rendkívül érdekes nyomozást vezettek be a tettes kézrekerítésére, aki a számítások szerint, többszáz ezer lejt kellett, hogy magával vigyen.

Jóna Royal Mozgóba: Paul Wegener első hangosfilmje:

Öngyilkosok klubja

KÖZGAZDASÁG

Hogyan akarja a kormány az adósságrendezést véglegesen szabályozni

Dr. Gáspár Gyula és Dr. Váradi Ödön, a konverziós törvény két szakértőjének véleménye a készülő adósságrendező törvényről

Oradea-Nagyvárad, március 6. A kormány most elkészült törvényjavaslata, amely az összes adósságok — tehát egy városi, mint a mezőgazdasági hitelek — végleges rendezését tűzi ki célul, különösen jogászai körökben keltett feltűnést. A semmitörvények döntése után, amely alkotmányellenesnek bélyegezte az Argetoianu-féle konverziót, érthető, hogy a jogszóvilág kétszeres érdeklődéssel fordul a kormány új kísérleté felé, amellyel a romániai adósságok problémáját igyekeznek megoldani.

Munkatársunk ennek a kérdésnek két elismert szakértőjét kérdezte meg. Dr. Gáspár Gyula és dr. Váradi Ödön nagyváradi ügyvédek, akik a konverziós törvényvel kapcsolatos szakmunkáikkal az illetékes kritikuskok tekintélyét érdemelték ki, a következőkben tájékoztatták az Uj Kelet olvasóit az adósságrendező törvényről.

A törvényjavaslat-tervezet dr. Popovics Mihály igazságügyminiszter megbízásából Rătescu C. a semmitörvények II-ik szekciójának elnöke készítette el, amely tervezetre az igazságügyminisztérium kebelől kiküldött bizottság már megtette észrevételeit.

A törvényjavaslat-tervezet dr. Popovics tőke engedménynek nincs helye, s így az adós tartozását teljes összegében tartozik megfizetni.

Ezen elv felállításával mellett is lehetővé válik azonban az, hogy az adósok jelenlegi tartozása jelentékeny mérvben csökkenthessen.

Ugyanis az adós jogosult arra, hogy a bíróság előtt kérhesse a tulfizetett kamatoknak a tőke összegéből való levonását azon időről, mely idő alatt a minden-

kori törvényes kamatoknál többet fizetett.

Jól tudjuk, hogy az adósok éveken át 18, 20 24—36 százalékos, sőt néha ennél is magasabb kamatokot fizettek, jóllehet a törvényes kamat 13—14—15 százalék volt. Mindazon kamat tehát, mely ezen kamatot felülhaladja, úgy tekintetik, mintha az illető adós ezt a tőkére törlesztette volna.

Ha például valaki száz ezer lej tartozása után 3 éven át évi 24 százalékot fizetett, vagyis kamatok címén 72 ezer lejt, — holott ezen időre a törvényes kamat csupán 42 ezer lejt tett volna ki, — ebben az esetben fennálló tartozása csupán 70 ezer lej, mert 30 ezer lejt jogosult a tőkéből levonásba tenni.

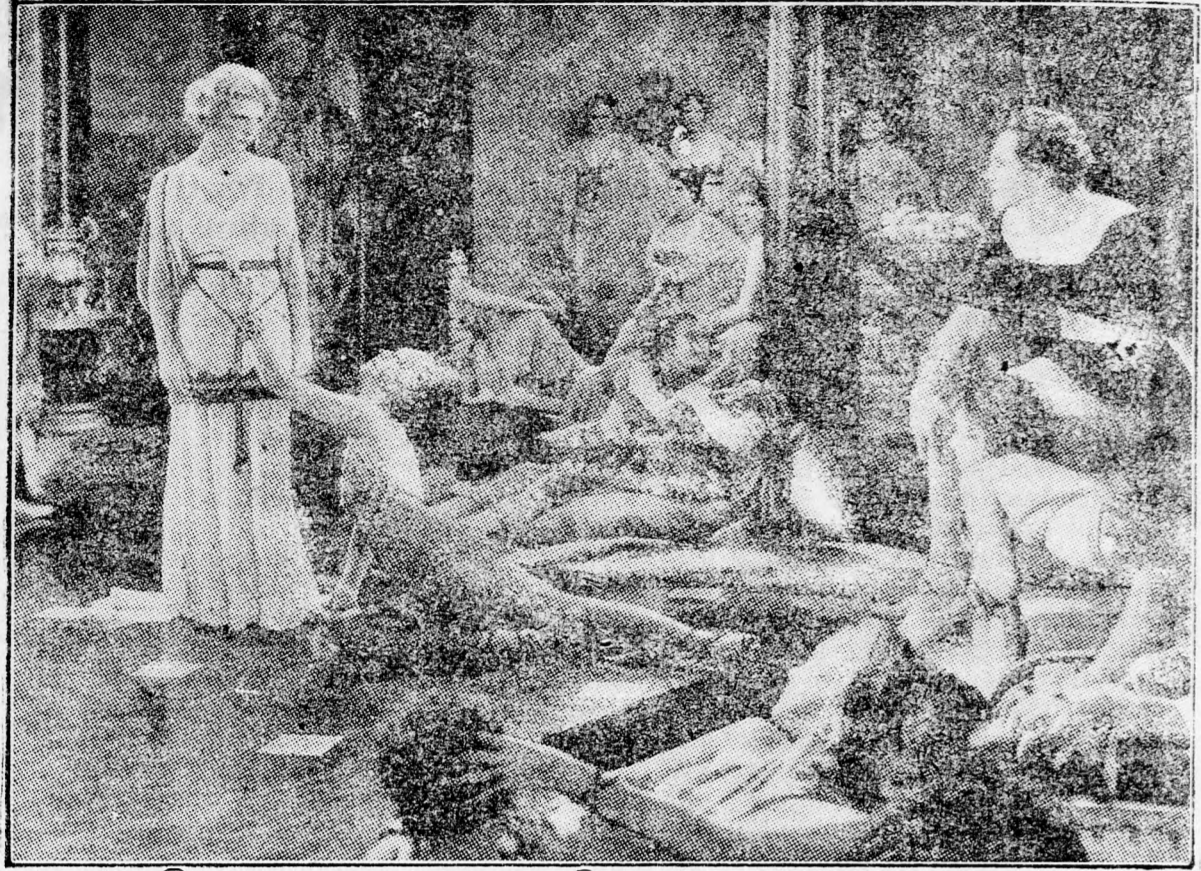
Vagyis minél több év óta tartozott az adós és minél több kamatot fizetett, mint amennyi a törvényes kamat, annál jobban jár, mert annyival jobban apad a tőke tartozása.

A javaslat minden adósra szól, akár gazdálkodó, akár háztulajdonos, akár kereskedő, köz- vagy magántisztviselő, iparos, lateiner, szóval a társadalom minden osztályára egyformán kiterjed.

A javaslat honorálja a Nagyváradi Háztulajdonosok Szövetsége által kezdeményezett azon álláspontot, hogy a tartozások hosszabb idő alatt legyenek visszafizethetők. Rătescu javaslata 10 évet ír elő, a bizottság véleménye szerint a törlesztési idő hosszabb időre is tehető.

Azon adós, aki a javaslat kedvezményeit igénybe óhajtja venni — amennyiben hitelezőivel szembensrdletaoihu taoti ben hitelezőjével nem tudna egyezséget kötni — tartozik hitelezőinek a bíróság előtt 1 hónap alatt konkrét ajánlatot tenni

Ave Caesar!

Csütörtökön a filmvilág ünnepe napja!

a Szinkör Mozgó

mutatja be a Paramount németül beszélő grandiózus filmalkotását.

arról, hogy tartozása tőke összegéből a törvényes kamat címén milyen összeget óhajt levonni és tartozását hány évre felosztva tudja majd visszafizetni.

Első fórum gyanánt ahová az adós kérvényét benyújtja, egy bírói bizottság szerepel. E bizottság olykép valósítja meg hogy ezen bírói bizottság 3 tagból áll, a melynek egyik tagját a kereskedelmi és iparkamara, egyik tagját a mezőgazdasági kamara jelöli ki, elnöke pedig egy bíró.

Ezen szerv határoz első fokon ez ellen jogorvoslatnak lesz helye a törvényszékhöz és recursnak a semmitörvényekhez.

A bizottság a 20 holdat meg nem ha-

ladó földdel bíró mezőgazdák adósságai tekintetében tőkengedményt is tervez, az előadó azonban alkotmányjogi aggályt táplál ezzel szemben.

Mindaddig, míg az adós által benyújtott kérvény alapján meginduló eljárás jogerős elintézését nem nyert, sem ingó-ingatlan árverés nem tartható.

Az ezen alapelvek alapján készülő törvényjavaslatot a kormány mielőbb befogja nyújtani.

Eppen ideje, hogy annyi vajudás után végleges megoldást nyerjen az adósság rendezés kérdése és ezután a bizalomviszony megszüntetésével újból megindulhasson a gazdasági vérkeringés.

Piaci jelentések

Terménytőzsde. Az elmúlt héten a következő gabonaárakat jegyezték:

Galuc: Buza 70—71 kg-os 66—67 ezer lej, árpa 17.000, zab 200 ezer lej, rozs 49 ezer lej, kukorica 15.250, bab 20—27.000 lej per vagon.

Constanca: Árpa 17.500—19.500, kukorica 17.250—17.375, bab 20 ezer lej per vagon.

Temesvár. A kínálat felvevőre nem talál és csak a kukoricaár mutat emelkedő tendenciát. Árak: Buza 70 kg-os 59 ezer lej, 72 kg-os 61 ezer lej, 74 kg-os 62.500 lej, 78 kilogramos 65 ezer lej, kukorica 15—18.000, árpa 31 ezer lej, zab 23.500, rozs 47—48 ezer lej per vagon.

Az aradi piac. A szombati piac aradon lanyha volt. Gabonában igen gyen-

ge a felhozatal. Az óbuza 650 körül mozgott, az ujuza 550—580 körül cserélt gazdát. A tengeri 160, árpa 260—280, zab 260—280.

Az állatvásár árai: Szarvasmarha 7—8, borjú 10—12, sertés 15—18 lej volt kilogramként élőszuliban.

Takarmányok: A széna 80—90, lóhere 125—130, szalma 30—40 lej volt méter-mázsánként. Tengeriszár két köteg 3 lej.

Az élelmiszerpiac árai: Tojás darabja 1, tehénturó 6—8, vaj kilója 50—60, tej literje 4—5, tejfel literje 20—25, kel darabja 2—3, bab kilója 5—6, hagyma kilója 4, fokhagyma 14—15, savanyu káposzta 5—6 lej kilója.

A szárnyasok árai: Kóvér liba párja 260—340, sovány liba párja 140—220, kóvér ruca párja 140—200, sovány ruca párja 80—120, csirke párja 40—80, tyúk párja 80—140 lej volt.

EGYESÜLETI ÉLET

Cionista dienszt. Szerdán este pontosan 9 órakor a Zs. N. Sz. helyiségében a rendezési dienszt keretében dr. N. M. Gelber fog előadást tartani „A zsidó hitközségi autonómia a történelem szempontjából” címmel. Az előadásra vendégeket és érdeklődőket szívesen látnak, belépés díjtalan.

Héber Trumpeldor-ünnepély, KKL-bál, chalucbucszató Marosvásárhelyen. Marosvásárhelyről jelentik: Marosvásárhelyen ugyszólván naponta vannak kisebb-nagyobb cionista rendezvények, amelyek egyre látogatottabbak és népszerűbbek lesznek. Igen nagy érdeklődés mellett tartott előadást a cionista helyi csoport felkérésére dr. Marton Ernő kamarai képviselő és a legutóbbi diensztben dr. Antalffy Endre. A legközelebbi napok cionista programjából a következőket közöljük: Kedden, f. hó 7-én a vásárhelyi Aviva-Barisszia chalucbucszatót rendez. Szerdán, f. hó 8-án dienszt keretében 9 órai kezdettel a Fötér 44., II. helyiségben Trumpeldor emlékünnepelet rendez a helyi csoport kulturbizottsága. A program összes számai héber nyelven lesznek elő-

adva. Szombaton, 11-én tartja a KKL jelmezes-álarcos táncmulatságát ugyan-csak a Fötér 44., II. em. helyiségében. Minden jel arra mutat, hogy ez a purim mulatság a legkellemesebb hangulatban fog lezajlani, ennek érdekében mindent előkészít a rendezőség. Sem a purimbála, sem a dienszt nem lettek meghívók szétküldve, de remélhetőleg az érdeklődők nagy számban fogják ezuttal is támogatni ezen rendezvényeket.

Szederkényi Anna: Felszabadultak. A kitűnő író a ma asszonyának és veres gőllő korunknak legizsább problémáit tárja fel regényében. Ár csak 32 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Keresztények a zsidó fronton. Irta: Dr. N. M. Gelber, fordította: Dr. Kupfer Miksa. A zsidó történelem legérdekesebb fejezetét tárja fel ez a pompás könyv. Tizenhárom rendkívül érdekes monográfia a történelem azon keresztény alakjairól, tudósokról, írókról, fejedelmekről és diplomatákról, akik páratlan odaadásal küzdöttek a zsidó nép jogaiért és szűz jövőjéért. Palesztina felépítéséért, olyan időben, amikor ezt maga a zsidó nem akarta. A könyv ára fűszé 90 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Rendkívüli érdeklődés jegyében zajlottak le a kolozsvári községi választások

A nők nagy csoportokban járultak az urnák elé. A diákok nem kaptak választóigazolványt

Cluj-Kolozsvár, március 6. (Az Új Kelet tud.) A város sokkal mozgalmasabb, mint máskor. Lehet, hogy a hétfői vásár is hozzájárul, de a községi választások most különösen nagy tömegeket mozgattak meg. Az ucca a németországi híreket lesi, valami szuggeszció valószínűleg van a dologban: ha Németországban negyvenmillió ember leszavazott, miért ne szavazhatna le Kolozsváron legalább 12 ezer? Egyes szavazóközetekben, mint a Ferenc József uton és a várnegyvezében, vastag fűtőkben lógnak az emberek az épület feljáromjáról. A katonák (a tapintatos hatóság vezetői csupa egyéves önkéntest vezényeltek ki a választási körzetekhez) katonás rendet igyekeznek fenntartani a választók között, akik sokan vannak és kissé türelmetlenek.

A blokkisták is tudnak...

De itt is, a tömegben, a Hitler győzelméről beszélnek inkább. Csak bent kerül sor a kolozsvári problémákra. Viszont a kapuk előtt egy-egy „blokkista” szavazó (néhány csepp a tengerben) meg akarja mutatni, hogy amit a náci Németországban meg tudnak csinálni, azt megcsinálják a „blokkisták” Kolozsváron. A szavazók előtt a választási körzetekbe bejutni nehéz dolog, mert a kolozsvári polgár nem érti meg, hogy miért lehet be egy újságíró hamarabb, mint ő, a szavazólappal? De végül, némi közelharc árán, mégis be lehet jutni a körzetbe. A városházán a déli órákban nagy az élénkség. A szavazóhelyiségben dr. N. Ienciu törvénytörvényes tanácselnök dirigálja a választást. Vele szemben dr. Weisz Jenő, a kartell bizalmiférfia pecsételi le a szavazólapokat és nyújtja át a pecsétet, az ívekkel, a szavazópolgárnak.

Hölgyek a szavazóurna előtt

A szavazópolgárok ötös turnusban jönnek. Mikor mi bejutunk, néhány kedves ismerős készül szavazni. Például öv. Wertheimer Samuné, a kolozsvári Wizo agilis elnöknője, négy másik hölgygel együtt jött a voksával a zsidópárti listát erősíteni. Előtte Pop Mariu szavazott le, utána Ürmössy Anna asszony. A szavazópolgár öntudatával jelennek meg a hölgyek a zöldasztal előtt, ahol kintüntető szívéllyességgel magyarázzák meg nekik, hogyan kell a szavazatot leadni. A kis kabinok ajtaját pedig a városi szolga egy spanyol grandot megszégyenítő meghajlással nyitja ki a hölgyek számára. Itt szavaz dr. Fischer József és felesége is. Fischer Józseftől is megkérdezik, tudja-e, hogyan kell szavazni. Hasonló kérdést intéztek dr. Hatiegan Jenőhöz is, akinek a bátyja listavezető. Reméljük, tudták, hova kell tenni a „votát” bélyegzőt...

A reményvesztettek

A városházán kétségbeesett szavazópolgárok ostromolják reggeltől estig a 29-es szobát, ahol késedelmesen adják ki a szavazókönyvecskéket az elkésett polgároknak, akik nem gondoltak arra, hogy még a mult hét elején kiváltásuk könyvecskéiket. De senki nem izgul annyira, mint dr. Candrea Valer, a blokkisták listájának harmadik helyezettje, aki a diákok számára akarja kiverkedni a könyvecskéket. Sajnos, ez a kísérlet hiábavaló. A diákok egy részének hiába adta meg a törvényesnek a szavazójogot, az ítélet még nincs kézbesítve, a formalitások nincsenek elvégezve, a diákok nem szavazhatnak az ideai választásokon. Candrea dr. e kudarchoz mérten sápadt, a diákok zavargások nélkül távoznak. Egnéhány még behatol a választói körletbe, de az elnök sehol sem engedi őket szavazni.

A nők lelkesednek

Az iparosothonban a vizsgálóbírák ülnek az asztalnál. Pastia Constantin és dr. Barboteiu Pál vizsgálóbírók a német választások eredményeit vitatják meg és közben gyűjtik a szavazólapokat. A iparos és kereskedő blokk egyik fővezére is itt szavaz, egyelőre nem akar nyilatkozni, ha majd bekerül a tanácsba, vagy netán alpolgármester lenne belőle... Itt egy jótékony célú egyesület hölgytagot delegál az ajtó mellé, aki megmagyarázza a szavazásra járó hölgyeknek, hogyan kell szavazni. A hölgyek nagy tömegekben szavaznak. Friss még ez az emancipációs

jelenség, friss dolog a női választójog, sietnek hát élni vele...

A Malom uccában, ahol Nicolau törvénytörvényes bíró a szavazás elnöke, a legkisebb az érdeklődés az összes szavazókerületek között. Itt is kardoskodik egy blokkista, hogy ő majd megmutatja. Aszongya, hogy a nemzeti parasztpárt már elegett lopott a városházán, most már jöhetnek a blokkisták. Csak azt nem mondta meg, hogy mi célból? A lopások megakadályozására, vagy...

Fáradoznak a jelöltek

A jelölteknek fárasztó napjuk van. Reggeltől estik róják a szavazókerületeket, buzdítanak, kezet szorítanak, nyilatkoznak, nagy sürgés-forgás van tehát, ami még növekszik este hétkor amikor az üzletekből, hivatalokból és műhelyekből kil-

tóduló emberek nagy tömege lepi el a választókerületek bejárait. Rendbontás sehol. Itt-ott vannak kisebb-nagyobb csoportosulások, de csak távolról néznek ki veszedelmesnek. Ha közel megy az ember, jó, legujabb keletű vicceket hall az ember. Az élet pezseg az uccákon. Az arcokon gondterheltség. Most valóban minden polgár úgy érzi, hogy benn él a világban. Mert benn él világban. A közügyek egyre inkább válnak magánügyekké. Ez a kolozsvári választás kis dolog a nagy világesemények közepette. De a kolozsvári polgárnak most már magánügye. Jól akar élni, a körülményekhez képest, ebben az országban. És ezért megy szavazni...

Mikor e sorokat írjuk, már vége van a nagy ostromnak. A bírák kezdik össze számlálni a szavazatokat a körzetekben.

Beszédének érthetősége

és hangjának tisztasága az egészséges fogaktól és fogsortól függ.

Ápolja tehát fogait állandóan ODOL-lal és fogai előrehaladott koráig is épek maradnak.

Véres botrányba fulladt Temesváron egy hajnali kávéházi összeszólalkozás

Bacea nyugalmazott őrnagy előbb zsidózott, majd lelőtte az illuminált állapotban levő Beamter Dezső magantisztviselőt

Timisoara-Temesvár, március 6. (Az Új Kelet tud.) Bánát fővárosának lakosságát kínos társadalmi botrány tartja izgalomban. Szombaton este több bál zajlott le Temesváron és a hajnali órákban vidám társaságok töltötték meg a mulatóhelyeket. A Lloyd-kávéházban, közvetlenül a bejárat mellett mulatott társaságával Beamter Dezső magantisztviselő. Öt óra felé kis társaság érkezett a kávéházba, amelynek Bacea nyugalmazott tüzérőrnagy és felesége, Sárkány Gábor lapszerkesztő és Popovici voltak a tagjai. Az illuminált állapotban lévő Beamter, aki éppen a bejárat körül forgolódott, Sárkány mögé lopózott és mélyen fejébe nyomta a lapszerkesztő kalpját.

A lapszerkesztő azzal fogadta Beamtert hogy: „holnap majd elintézzük.” Beamter kezét nyugtatta, Sárkány azonban ezt nem fogadta el. Rövid idő eltelté után Beamter az ittas ember konokosságával ismét visszament Sárkányék asztalához. Ekkor már az izgága természetéről ismert Bacea őrnagy fogadta, kijelentve, hogy „ha ez a „Sau-jud” még egyszer idejön, lelövöm.” Az őrnagy a rendőrségen tett tanúvallomás szerint elő is vette revolverét, de a társaság és különösképpen felesége lecsillapították. Beamter csakugyan ismét megpróbálta a beküldést néhány perc múlva. Bacea rászólt, hogy ne molesztálja a társaságot, majd rövid szóváltás után előrántotta revolverét és Beamterre lőtt. A golyó a tisztviselő jobb vállába fúródott és a tüdő felett áthaladva a lapockacsontban állott meg. A kávéházban a revolverdörrenés valószínű pánikot idézett elő. Berdach magantisztviselő, Beamter barátja kicsavarta az őrnagy kezéből a revolvert,

A Francia Állam Gyógyforrásai

VICHY-CELESTINS

Vese, és hólyag-bántalmak, köszvény, cukorbetegség, artritizmus gyógyítására

VICHY GRANDE-GRILLE Májbajknál és epebántalmaknál.

VICHY HOPITAL Gyomor- és bélbántalmak esetében

majd a vérző fiatalemberrel a bánati szanatóriumba hajtattott, ahol azonnali kezelés alá vették. Állapota nem veszedelmes, de a testében maradt golyót ki kell operálni.

Bacea őrnagyot a rendőrkomiszáriátusra kísérték, ahol a két társaság tagjainak kihallgatása után letartóztatásba helyezték.

A város lakossága körében páratlan megbotránkoztatást váltott ki az incidens. A hangulat különösképpen Bacea őrnagy ellen fordult, akinek antiszemita velleitársai egyébként is közismertek. Az incidensnek magának a szemtanúk vallomása szerint határozottan antiszemita jellege volt és ezzel kapcsolatosan vádasként hangzottak el Sárkány Gábor lapszerkesztő ellen is, aki állítólag szintén használta volna Beamterrel szemben a „Sau-jud” kifejezést. Sárkány, aki az erdélyi és bánati népkisebbségi újságírószervezet elnöke, a következő nyilatkozatban cáfolta meg ezt a verzőt:

„Tudomásomra jutott, hogy olyan híreket terjesztenek rólam, mintha a vasárnap hajnali afférral kapcsolatosan Beamterrel szemben a zsidóságot sértő kijelentéseket tettem. Ezeket a híreszteléseket a legerélyesebben visszautasítom. Én ilyen kijelentést nem tettem és mindig is tanúságot tettem arról, hogy a felekezeti béke híve vagyok. Beamter nem ismerem. Midőn hozzám jött, hogy kimagyarázkodjék, kijelentettem neki, hogy az ügyet másnap el fogom intézni.”

SPORT

A Haggibbor hírei

Új sportszakosztály a Haggibborban

Az utóbbi évek folyamán egy sport terjedt el országsgazerte, amely gyors hódításával minden más sportágat megelőzött s amely ma már hatalmas tömegeket vonz magához. A teke olyan sport, melyet nők, férfiak, öregek és fiatalok egyaránt üzennek s mely annak is köszönheti fel lendülését, hogy nemcsak edző, hanem szórakoztató hatása is. Hogy mennyire életképes ez a sport, mutatja az, hogy a Haggibbor kebelében a legnagyobb csendben megalakult tekeosztály tagjainak száma hétről-hétre szaporodik. A tréningek már több mint egy hónapja komolyan folynak. A szakosztálynak ez a spontán megalakulása mutatja a teke sport nagyfokú közkeletveltségét. A szakosztály vezetősége mindent elkövet, hogy olyan gárdát neveljen játékosiból, amely az ország többi egyesületeivel bátran felvehesse a versenyt és a Haggibbornak ezen a téren is dicsőséget szerezzen.

A vezetőség felkéri mindazokat a hölgyeket és urakat, akik ezt a sportot gyakorolni kívánják, jelentkezzenek Berla Nándor szakosztályvezetőnél, Cal. Regele Ferdinand 14., II. em. Expressz iroda. Minthogy tagok csak korlátozott számban vehetők fel, ajánlatos a mielőbbi jelentkezés.

Haggibbor közgyűlés. A Haggibbor e hó végén tartja tisztújító közgyűlését. A közgyűlésen egyben letárgyalatnak az új kérdések, melyek a Haggibbor új irányát jelölik meg. Mindenkinek érdeke, hogy ezen a közgyűlésen megjelenjen, szavazatával biztosítsa a jövőbeni szakosított vezetést és esetleges indítványokkal, hozzászólásokkal az egyesület hasznára legyen.

Kondíciótréning a Haggibborban. A Haggibbor új szakosztályt szervezett, melynek feladata kondíciótréningek tartása. Ugyancsak e szakosztály keretében működik a most megalakult boxszakosztály is. Mindkét szakosztály tréningjeit a kiváló Gyémánt tréner fogja elvállalni. A Haggibbor vezetősége ezuton hívja fel az érdekelteket, vegyék igénybe a kondíciótréningeket. Különösen a tornászoknak, futballistáknak és vívóknak igen fontos érdeke, hogy a kondíciótréningekre szorgalmasan eljárjon. A tréningek megtartásának időpontja a tagok kívánsága szerint állapítható meg. Kérjük az érdekelteket, jelenjenek meg a boxszakosztály alakuló ülésén f. hó 8-án, szerdán este 9 órakor a klubhelyiségben (Kossuth Lajos u. 10.), mely gyűlésen a szakosztály vezetőségét is megválasztják. Ugyancsak a Haggibbor kebelében fog Gyémánt tréner oldboyok számára is kondíciótréningeket tartani, melynek célja, hogy a harminc éven felüli férfiak is felfrissíthessék szervezetüket egy kis szabadgyakorlat által.

Teljes bizonytalanság a konverzió körül

A igazságügyminisztériumban dolgozó konverziós bizottság még az új törvény alapelveire sem állapodott meg

Bucaresti, március 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A konverziós törvény felfüggesztésének és a városi tartozások fizetésének behajtására adott határidők a lejáratához közelednek, gondoskodni kell új törvényi rendelkezésekről, amelyekről a legfőbb bíróság még nem mondta ki az alkotmányellenességet és az új törvénynek még az alapjait sem alakult ki az igazságügyminisztériumban dolgozó törvényelőkészítő bizottság tagjai között. Bizonyos elvekre nézve, amelyek inkább negatívumok, már megállapított a bizottság, de ez nem elég az annyi vitatott és zavaró okozott konverzió végleges megoldásához. A kormány valahogy azt szeretné, ha nem kellene semmiféle törvényt készíteni, hanem hitelezők és adósok megegyeznének egymással az állam erőszakos beavatkozása nélkül. Mint hogy azonban ilyen megoldásra kevés remény van, az új törvény csak azt teheti, hogy hátrányos helyzetet teremtsen azoknak az adósoknak és hitelezőknek, akik nem akarnak békésen megegyezni a régi tartozások és követelések likvidálására.

Mintegy 30 milliárdnyi tartozásról van szó, ami elég jelentékeny összeg az ország gazdasági életében. A kormány összehozta a bankok és a mezőgazdák érdekképviseletét s elsősorban ezeknek adta fel a lelkét: olyan megegyezést találni a régi követelések likvidálására, amely mindkét felet kielégíti, nem ütközik az alkotmány rendelkezéseibe s az állam is nyugodtan szankcionálhatja. A tárgyalások során a mezőgazdaság részéről a következő követelések állították fel:

a létesítendő megegyezés minél több mezőgazdasági kategória tartozásait ölelje fel s abból ne maradjon ki csak olyan földbirtokosok, akiknek tartozása vagyoniukkal szemben túlságosan nagy; a mezőgazdasági termelés és az ezzel rokon foglalkozások mindegyikére birjon érvényes a konverzió;

a legminimálisabb kamat állapítását meg, amely arányban áll a föld mai hozamával;

a multban fizetett kamatok beszámítása a tartozás tőkeösszegébe.

A bankok ezzel szemben azt kívánják, hogy:

a megegyezés csak olyan mezőgazdákra vonatkozzék, akik szanálhatók s önhibájukon kívül jutottak a fizetésektelen állapotába;

megállapítandó a tartozásoknak az az alsó és felső határa, amelyekre a konverzió még, illetőleg már kiterjed;

megállapítandó a minimális kamat, amely azonban valamivel magasabb legyen, mint a Banca Nationala kamatlába s így lehetővé tegye, hogy a bankok tovább dolgozhassanak.

A két álláspont között tehát elég lényeges eltérés van, jöllehet mindjárt az első tárgyaláson megállapították a felek, hogy a bankok nem tudnak élni adósok nélkül, az adósok pedig a pénzügyi intézetek nélkül. Vitátlan, hogy az áldozatot a Banca Nationalának kellene hozni, amely — akármilyen fájdalmas is — a mezőgazdasági hitelek kamatlábát legfeljebb két százalékban állapíthatná meg, hogy a földbirtokos fizetni tudja s valami ma-

radjon a bankoknak is. A multban fizetett kamatoknak a tőkébe való beszámításáról hallani sem akarnak a pénzügyi vezetők; arra hivatkoznak, hogy ők a magas kamatokot kifizették a betevőknek a magas állami adókat a kincstárnak, a tisztviselőknek fizetését sem szállíthatták előre le a konverziós terhekre való tekintettel. 10—15 éven át nem szenvedhetnek annak következtében, hogy a mezőgazdasági termelés világszerte megszűnt rentabilis foglalkozás lenni.

Ne siessünk a gépek leépítésével

— Hozzászólás a technokráciáról szóló cikkünkhez —

Az Uj Kelet egyik legutóbbi számában beszámolt az amerikai technokráták munkájáról. A cikk szokatlan érdeklődést keltett. A beérkezett hozzászólásokból közöljük az alábbiakat:

Ánélkül, hogy az amerikai technokráták jóhiszeműségét kétségbe vonnám, rá kell mutatni ezeknek az uraknak számos alapvető tévedésére. Így mindenképp elmulasztották az olyan gépek teljesítő képességét kalkulációba venni, amely a legrégebbiek egyike. A nyomtatógépre gondolok. Hogy fogalmat alkossunk magunknak arról a hatalmas teljesítő képességről, amit ez a gép a mai fejlettsége mellett végrehajt, elég ha rámutatunk a newyorki Times vasárnap kiadására. Ha középkori írók írának össze az egész kiadást, akkor a lapot 37 millió 500 ezer embernek kellene írnia 8 órán keresztül.

A valóság azonban az, hogy a 750 ezer példányban kiadott vasárnapi „Times“ 16 óra alatt készül el és mindössze ezer ember írja. Vagyis ma egy ember annyit produkál, mint amennyit valamikor 19 ezer. Most már szóvá kellene tenni azt a körülményt, hogy mi történt azzal a rengeteg emberi munkaerővel, amit a gép fejlődése kiszorított. Ezek az emberek az idők során jól-rosszul elhelyezkedtek, sőt a legtöbb esetben könnyebben éltek, mint elődeik. Hogy messzire ne menjünk, itt van az acéltermelés. Ma egy munkás 9.3-szor annyit termel a gépek tökéletessége követ-

A nedves időjárás árt az egészségnek: vegyen be tehát nehány

Panflavin
paszillát, mert azok megóvják Önt a hűlés ellen

A konverziós törvény felfüggesztése óta eltelt idő alig hozta közelebb a problémát a mindenkit kielégítő megoldáshoz. Ugyilátszik, a kormánynak éppen olyan nehéz feladata lesz az új törvény jó elkészítése, mint volt az eredeti törvényé, amely körül annyi vitaközpont folyt és anynyi panasz, meg elkecserevés keletkezett.

Szerda, március 8.

Bukarest, 17: Rádiózenekar. 20 Fuvola szólók. 20.40: Zongoraszólo.

Budapest, 9.15: Katonazene. 9.30: Hírek. 12.05: Cigányzene. 12.25: Hírek — 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek 3.30: Diákféltóra. 4: Háztartásról. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, 5: Ifjúságunk a mikrofon előtt. 6: Olasz nyelvtanítás. 6.30: Jazz. 19.15: Párizsi emlékek. 19.45: Vonóségyes. 21.45: Pontos időjelzés, időjárás, majd jazz.

Bécs, 19.30: Hauptmann művei.

Berlin, 20: Szórakoztató zene.

Breslau, 20: Tarka est.

Varsó, 22.15: Táncczene.

Milánó, 19: Grammfón.

Róma, 20.45: Filharmónikus hangv.

Pozsony, 18: Hangverseny.

Brünn, 19.25: Karének.

Oslo, 21.20: Karének.

Stockholm, 20: Hegedűhangv.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vas- tagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apró hirdetés 30 lej. Allástkeresőknek 10 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Bukarestben — önálló, 28 éves, jómé- jelenésű fiatalember — működöm. Elven- nek hozzá illő, intelligens zsidó urileányt. Igényeim: 200.000 lej. Megkeresé- sek: E. R. postrestant Gherla.

Csillárt és modern esőbutort készít Grünwald Jakab fémapari üzeme Cluj, C. Decebal (Rudolf ut) 23.

Bármely engros üzletnek megfelelő, tel- jes udvari és uccai frontot elfoglaló 9, valamint a Fotófilm fényképezési üzem 6 részből álló üzlethelyisége, mely más ipariüzem céljainak is igen megfelel, to- vábbá 3 szobás komfortos lakás május 1-től, míg egy különbejáratu butorozat- lan szoba azonnalra kiadó. Nationala Biz- tosító, Regina Maria 6.

Női ruhavarrást jutányosan válllok a legújabb divat szerint. Rosenfeldné, Schächter Lenke, Calea Foch Maresal (v. Magyar u.) 57.

Talmud Torah Diciosánmártin sucht per sofort zur Aushilfe Melamed ohne Familie für Anfänger. Guter Häbraist bevorzugt. Gehalt: Wanderkost und 300 lej monatlich. Reisespesen nur dem Gewählten. Adresse: Rabb. Krausz.

50.000 lej készpénzzel rendelkező intel- ligens zsidó urileány egzisztenciális el- helyezkedést keres. Levelet „Biztos megélhetés“ címre Targumures poste- restante kérem.

Kiadó szép, nagy üres szoba, irodának is alkalmas. Egyetem u. 1. sz., II. em., 4. ajtó.

Naponta frissen fejt kóser tehén és bivalytej (hához szállítva is) Rappaport Schwartz Ignácánál Str. Filipescu (Szentlélek u.) 7.

Kelengyék készítése, függöny és ágy- terítő összeállítás, csipkebevarrás, párna montirozás, előrajzolás a legújabb min- ták szerint legszebben és legolcsóbban Fisch Böske kézimunkaszalonjában Str. Baritu 16.

Puriml egyfelvonások
Solem Alejchem, Szabó Imre, L. Kobrin Minden egyfelvonásos jogdíjjal együtt 150—200 lej. Jiddisből fordított 3 felve- násosok jogdíjjal 300 lej. Megrendel- hető az Uj Kelet könyvostályánál Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

CZINHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Az Opera műsora

Szerda, március 8: A bolygó hollandi. Péntek, március 10: Zoball; Casse Noi- sette (balett), Peer Gynt (balett). Premierék.

Vasárnap, március 12 (este): Lohengrin.

ROYAL-MOZGO műsora

(Ipartkamara új palotájában)

Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9-kor.

Ma, kedden: Asszonyok bolondja. A leg- kacagtatóbb német katona-vígjáték. Jón Paul Wegener első hangosfilmje: az Öngyilkosok klubja.

SELECT-MOZGO műsora

Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor:

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor: Schönbrunni álom. A szezon legsike- rültebb operettje. Főszerepekben: Martha Eggerth, Hermann Thimig, Hans Junkermann, Verebes Ernő. Műsoron kívül legújabb hangos heti híradó.

CORSO-MOZGO műsora

Az ezred disze. Szenzációs katonai vig- játék. Ralph Arthur Roberts, Ida Wüst.

Szinkör-Mozgo műsora

Kedd 3, 5, 7, 9 órákor:

Szerda 3, 5, 7, 9 órákor: Anny Ondra ragyogó filmje: a Baby. Műsor előtt: A legújabb világhíradó.

Csütörtökön: Ünnepléses bemutató! Ave Ceasar. A kereszt jegyében. A leg- nagyobb németül beszélő film. Cecil B. de Mille rendezése.

URANIA-MOZGO műsora

Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor:

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor:

Szegény leányt nem lehet elvenni. Közkívánatra! Wilhelm Thiele nagy- szerű operettje. Főszerepekben: Re- nata Müller, Hermann Thimig. Műso- ron kívül legújabb hangos heti hir- adó.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, március 7.

Bukarest, 20.20: Rádiózenekar. Mozart, Schumann művei.

Budapest, 9.15: Szalonzenekari hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Ének, zongorakíséret- tel. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, idő járás, 5: Ének. 5.45: Novella. 6.15: Gram- mofonlemez. 7: Csók egy régi pesti há- lon. 7.25: Az Operaház előadásának is- mertetése. 7.30: Verdi: Traviata c. ope- rája. Közben pontos időjelzés, időjárás, majd cigányzene.

Bécs, 21: Szimf. hangv.

Berlin, 20.30: Tarka est.

Breslau, 21: Operettzene.

Lipce, 21.15: Filharmónikus hangv.

Stuttgart, 19.30: Balalajkazene.

Varsó, 20: Zenekari hangv.

Milánó, 20.15: Grammfón. 20.30: Le- há: Éva.

Róma, 20.45: Zenekari hangv.

Pozsony, 22.15: Grammfón.

Brünn, 22.15: Grammfón.

Oslo, 18.45: Harmonika. 22.15: Ének- hangverseny.

Óvakodjon az INFLUENZÁ-tól a kellemes illatu és

fertőtlenítő

„Szt. László“ szappannal

HIREK

Ma, kedden, ha jól akar kacagni megnézi a ROYAL-MOZGÓBAN

„Asszongok belondja“

Siegfried Arno és Ralph A. Roberts legkacagatósabb német katona-vigátékát

— A lengyel szenátus elfogadta az új főiskolai törvényt. Varsóból jelentik: A lengyel szenátus elfogadta a főiskolai reformtörvényt, amely az egyetemek autonómiáját erősen korlátozta közé szorítja. A főiskolák rektorai értekezletükön elhatározták, hogy a reform elleni tiltakozásul a hét folyamán le fognak köszönni a rektori méltóságáról.

A női kalapok legfontosabb kelléke az izlés. A napokban nyitotta meg Bernáth Aranka a főtéri Bánffy-palotában modell-szalont, amely már a külsejével bizonyítja, hogy Bernáth Arankának kiváló egyéni ízlése van. De ez nemcsak a szalonról, hanem a kiállított tavaszi modellekről is megállapítható, amelyek mindegyike egyéni sikert és izlést mutat. Eppen ezért bizonyos, hogy Bernáth Aranka modellszalona rövidesen a jóízűséről híres kolozsvári hölgyközönségnek legkedvesebb találkozóhelye lesz.

A száj és torok után a szervezetbe hatoló bacillusokat a Panflavin-pasztilák megsemmisítik.

— Tart a lengyel bányászok tiltakozó sztrájkja. Varsóból jelentik: Lengyelországban még tart a bányászok bérleszállítás elleni tiltakozó sztrájkja.

— Riport. Gara Ernő lapja, a Riport új száma friss, érdekes, tanulságos és szenzációs. A sok cikk közül kiemelkedik a Tamási Áron elleni plágiumvádroló szülő riport, továbbá Jelentés a Kolozsváron lezajlott tüntetésekről, Miért golyózták ki Kispál Lászlót a Mágnes Kaszinóból? Konfliktus a Zsidó Párt és Pollák Sándor dr. között. Gaál Gábor hetjerevűje, apró riportok és számos kép tarkítja a sikerült számot.

— Ujra aggasztóra fordult Cermak főpolgármester állapota. Newyorkból jelentik: Cermak csikágói főpolgármester állapota újra aggasztóra fordult.

Influenza

nátha, torok és mandulagyulladás elkerüli, ha rendszeresen szopogat Anacot-pasztillát

— Harminchat és fél százalékra esett vissza a nemzetközi tőzsdék indexe. Londonból jelentik: A nemzetközi tőzsdék indexe az amerikai bankválság következtében az elmúlt héten 36.8 százalékra esett vissza, ami mélypont az utóbbi hat hónapban.

Iskolás gyermeke pirosposzsgás lesz az Ovomaltine-től.

— Lipcsében megnyitott a tavaszi mintavásár. Berlinből jelentik: Lipcsében megnyitott a tavaszi mintavásár. A külföldi átlamok megjelent diplomáciai képviselőinek tiszteletére fogadás volt, amelyen Köhler dr., a vásár elnöke üdvözölte a diplomatákat, kiknek nevében Cerutti berlini olasz nagykövet válaszolt az üdvözlésre.

— Védjétek gyermekeiteket! Az utóbbi napokban mind nagyobb méreteket ölt a náthaház. Majdnem az összes közép-európai államokban elterjedt a betegség. Németország, Belgium és Hollandia több városában be kellett szüntetni a tanítást, részint a tantervek, részint a tanulók megbetegedése miatt, részint, hogy az egészségeseket a megfertőzéstől megvédjék. Habár a náthaház ebben az évben nem öltött veszélyes méreteket és mostanáig kevés haláleset fordult elő, mégis kötelességük a szülőknél gyermekeiket, amíg lehetséges, a megbetegedéstől — mely szervezetileg legvékonyabb — megvédeni. Az orvosilag ajánlott Panflavin-pasztila a legjobb szer, amely a gyermekeket a fertőzéstől megvédi.

— Elhalasztották a Magyar Színház Vidám Művészestjét. A vasárnap éjszakra tervezett Vidám Művészestet elhalasztották az Ave Caesar film miatt, amelynek utolsó előadása a késő éjjel nyúl be. Az előadást néhány nappal később tartják meg, bőséges, artisztikus műsorral.

— Eljegyzés. Feuer Blanka Satmar és Feldmann Lajos Bratislava jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Veszek aranyat magas napi árrban. Régi ékszereket olesón átalakítottok: Orlov ékszerész. Főpostával szemben.

Dr. Lengyel Miklós sebész, nőgyógyász, szülész rendeléseit Calea Regele Ferdinand, (volt Ferenc József ut) 111 sz. alatti gyógyintézetében ismét megkezdte.

A RACIONALIZÁLT KÖNYVTAR JÓKAI U. 3. ALATT MEGNYILT.

— A Zsidó Jogászok ezuton értesíti tagjait, hogy professzionális előadás-sorozatának keretében szerda este fél 9 órai kezdettel dr. Fischer József „A kooperációs törvény és annak gazdasági jelentősége“ címmel tart rendkívül érdekesnek ígérkező előadást a Paul Ehrlich (Str. Iuliu Maniu 4.) helyiségében. Ezuton kérjük a tagok és az érdeklődők minél nagyobb számu megjelenését. A vezetőség.

— Leépítésre készülnek a pozsonyi kábelgyárban. Prágából jelentik: A pozsonyi kábelgyárban leépítésekre készülnek. A vállalatnak két év előtt még jelentős bankkövetelése voltak, de a most közölt mérések már a tartozások nagy növekedését mutatja.

Gondosan válogassa meg hashajtóját. Sőt kérje ki orvosa tanácsát, aki Artin dragéet fog ajánlani, mert biztos, enyhe, olcsó.

— A Duna egyik magyarországi szakaszán aranytartalmu. Budapestről jelentik: Gönyü környékén a Duna iszapja aranytartalmu. Hír szerint több külföldi hitelező, aki transzferpénzeihez nem tud hozzájutni, hajlandó lenne dunai aranyosást finanszírozni, ha exportengedélyt kapnak a kitermelt arany 15 százalékára.

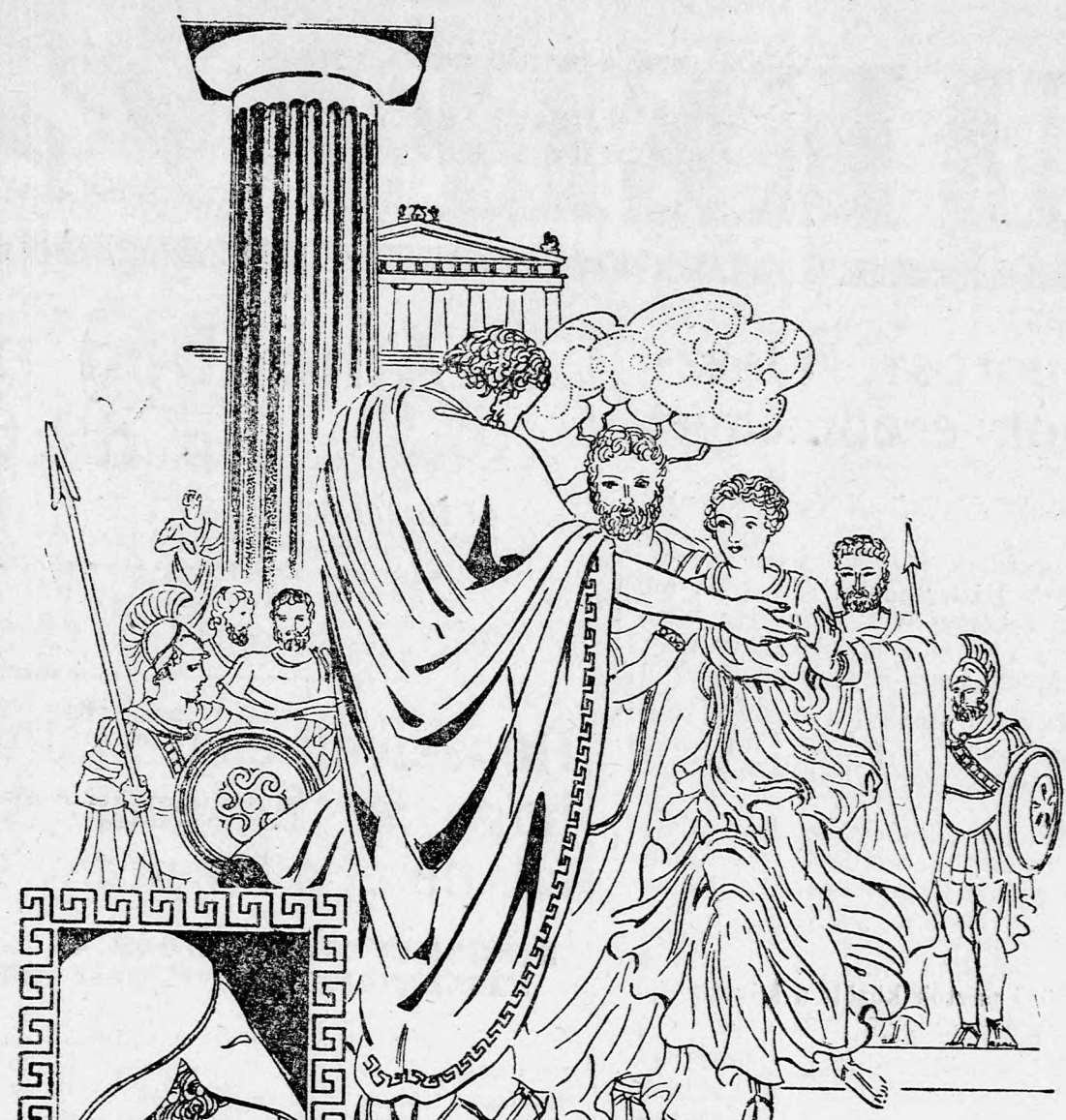
— Paul Boncour visszaérkezett Párizsba. Párizsból jelentik: Paul Boncour visszaérkezett Genf-ből a francia fővárosba s hosszabb megbeszélést folytatott Daladier miniszterelnökkel.

— Házasodásnál, köszvénynél s cukorbetegségnél a természetes Ferenc József keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József víz-kúra nagyon szép eredményre vezet. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Szabadegyetemi előadás. A Zs. N. Sz. március 12-én rendezti következő szabadegyetemi előadását, melyre sikerült megnyerni dr. N. M. Gelbert, az Erdélyben jól ismert történészt, aki átutazólagan egy rendkívül aktuális témáról fog beszélni. Előadásának címe: Birobidsán-Palesztina, mely téma már eleve biztosítja a legszélesebb rétegeknek érdeklődését. Az utóbbi időben különösen a baloldali mozgalmak és szervek élesen kritizálják az erecsiszraéli telepítéseket és kétségbe vonják annak prosperitását. Tudott dolog továbbá, hogy a szovjet épen a palesztinai kolonizáció elensúlyozására Birobidsánban, Szibériában az Amur mellett, zsidó telepítést végez és ennek keretében akarja a zsidó kérdés helyes megoldását igazolni. Ez a kérdés tehát ma igen aktuális és sokat vitatott, bizonyos tehát, hogy a kolozsvári zsidóság érdeklődéssel fogja fogadni az előadást.

Theodore Dreiser: Amerikai tragédia. A szerelem és pénzsóvár amerikai ifjúság tragédiája. A legnagyobb mélységeket tárja fel, amelyek a háboru utáni fiatal nemzedék előtt nyílnak meg: a szörnyű lelki harcok, amelyet a testet-lelket megállító szegénység és a gondatlanságot jelentő gazdagság nap-nap után való összehasonlítása jelent. A három kötet ára finom papírosan nyomva fűzve 284 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg előzetes beiktudése mellett, vagy utánvételt.

Kreuger gyufakirály szerelmei. Ingeborg Eberth rendkívül közvetlenül megírt könyvei Ivar Kreugerről, amelyen keresztül bepillantathatunk e zseniális pénzembernek, vagy kalandornak felfokozott szerelmi életébe és gyönyörűségeibe. A könyv kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Ára csak 57 lej.

PERICLES Athént kormányozta... ..de ASPASIA nyilvánosan megrikatta...

A történelem kevés oly hatalmas alakot ismer, mint Periclest. Allamférfiu, katonai vezető, törvényhozó, az athéniak bálványa volt — sorsuknak intőzője.

• De ez a vasember teljesen a szép, a bájos Aspasia, egy athéni kurtizán befolyása alatt állott. Akkor volt befolyása Periclesre, hogy az athéni szenátorok el akarták tenni láb alól. Szentségtöréssel vádolták és bíróság elé állították.

• És ekkor Athén valami hihetetlen látott. Pericles megjelent a bíróság előtt és sirástól elfuló hangon könyörgött szerelme életéért. Még az antik birak sem tudtak ellenállani a hős könnyeinek...

A törekény és légies női báj a világ legnagyobb ereje. De gondozni kell. Bájos hölgyek mindenkor ismerték a parfümök óriási értékét és bájoságuk növelésére használták fel. A Chat Noir csodálatosan illatosított kölniviz, amely növeli a nő vonzóerejét, ami sokkal fontosabb a szépségnél is.

Chat Noir lady

EAU DE COLOGNE - Poudre - Parfum

NAPRÓL NAPRA

Wales professzionista angol válogatott futballesapata májusban Franciaországban és Norvégiaiban fog mérkőzni a francia, illetve a norvég nemzeti válogatottakkal.

Millöcker, Gasparone c. operettjében legközelebb együtt fog fellépni Slezák Leó leányával. Az énekes, aki ezutal először játszik operettben, mint komikus fog bemutatkozni.

A Csorbatónál rendezett első román-csehszlovák gyorskorcsolyázó versenyt 722.40 713.34 pontarányon Csehszlovákia nyerte. A versenyeket szakadó eső, ben és meglágyult jéggen futották le.

Komjádi Béla, a magyar uszósövetség ügyvezető alelnöke agyvérzés követ kezében meghalt. Az uszósövetség a nagyevü elhunyt sportvezetőt saját halottjának tekinti és díszsírhelyre temetteti el a rákoskereszturi temetőben.

Perry ismert angol tennisz bajnok jobb felsőkarján olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy most hetekig nem tenniszezhet.

A hollywoodi filmgyárosok egészen táncstalanok abban a tekintetben, miként lehetne a nemzetközi piacot újra visszaszerezni Amerikának. A Wall-Street változatlanul fenntartja azt az álláspontját, hogy filmgyártási célokra tőkéket nem investál. Most újra fuziós hírek vannak Hollywoodban. Erre törekednek még a legnagyobb filmgyarak is.

UJ KELET *Legújabb hírek*

A porosz választások eredményei

(Első oldali cikkünk folytatása.)

met államokban törtek erősen előre. A délnemzetek Hitler mellé álltak és most a délnemzet kormányok már nem fognak hivatkozhatni arra a birodalmi kormányral szemben, hogy a nép mögöttük áll.

A tegnapi birodalmi gyűlési választásokkal egyidőben a porosz tartománygyűlési választások is lezajlottak.

A porosz tartományi gyűlési választásokon a nemzeti szocialisták szavazatszámát szintén nagyban megerősödött.

Leadtak összesen 24 millió 803 ezer érvényes szavazatot. A leadott szavazatok a különböző pártok között a következőkpen oszlanak meg:

Nemzeti szocialisták	10.332.000
szociáldemokraták	3.952.000
Kommunisták	3.131.000
Katolikus centrum	3.367.000
Hugenberg-Papen front.	2.158.000
Német néppárt	241.000
Keresztény szocialisták	317.000
Állampárt	168.000

A porosz tartománygyűlési választásokon tehát a nemzeti szocialisták és a Hugenberg-Papen koalíció együttesen szintén abszolút többséget kapott, még pedig 1 millió 214 ezer szavazattal. A szocialisták veszítették szavazataik számából, míg a kommunisták a régi erőben tartották meg pozíciójukat.

A Stahlhelm vezetője Hindenburg elnökénél

Mint érdekes jelenséget kell feljegyezni a választásokkal kapcsolatban, hogy Hindenburg elnök tegnap kihallgatáson fogadta Düsterberget, a Stahlhelm másodvezetőjét. Délután négy órakor 26 Stahlhelm zászlóalj a Sieges-alle felől a Lustgartenbe vonult fel. Göring a porosz belügyminisztérium ablakából üdvözölte az elvonuló acélszakosokat. A Lustgartenben Düsterberg és Seldte mondtak beszédeket.

A választásokat megelőzőleg az egyes hatóságok további intézkedéseket tettek az ellenzék megbénítására. A thüringiai belügyminiszter megvonta a városi szocialdemokrata polgármestereitől a városi rendőrségek feletti intézkedési jogot, a közrend fentartását illetően.

Hitler győzelme

A választási eredményekkel kapcsolatban a Deutscher Allgemeine Zeitung azt hangoztatja, hogy Hitler nagy győzelmet aratott. Pártja döntő tényezővé lett a német politikában. A kommunisták veszteségeivel a kormánykoalíció egyik célkitűzését elérte.

A választási eredmény forradalmat jelentő tény.

A helyzet kulcsa Bismarck óta először hullott ki a centrumpártiak kezéből azaz, hogy a koalíció megszerezte az abszolút többséget.

A német választási eredményekkel kapcsolatban egyébként

Párizsban nagy kommunista tüntetések voltak.

A körutakon a rendőrség nagy kommunista tüntető csoportokat oszlatott fel a reggeli órákban, amikor a Hitler-kormány választási győzelme ismertté vált.

Utolsó berlini jelentés szerint a német birodalmi választásokon a szavazók 88,5 Poroszországban 88,9 százaléka vett részt a szavazásban.

A beszarábiai nemzeti parasztpárt támogatója a kormányt

Bucuresti-Bukarest, március 6. A beszarábiai nemzeti parasztpárti képviselő tanácsa tegnap Kisenevben értekezletet tartott. Határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint feltétlenül támogatják a kormányt.

Athénben proklamálták a diktatúrát

BUCURESTI-BUKAREST, márc. 6. Athénben ma Plastiras tábornok, az 1932. évi forradalom szervezője, proklamálta a diktatúrát. Zaimis köztársasági elnök és Venizelos miniszterelnök lemondottak. Paldarist, a royalisták vezérét lakásán őrizet alá helyezték. Az összes lapokat elkobozták. Athént megszállta a hadsereg.

Roosevelt első kiáltványában bejelentette, hogy az Egyesült Államok teljes aranykészletét a kormány ellenőrzése alá helyezi

Beállították minden arany- és ezüstkivitel. Csütörtökig általános bankzárlatot rendelt el. A tömegek újabb inflációt követelnek

Washington, március 6. A demokrata rezsim új kormánya megtartotta első minisztertanácsi ülését, amelyen a bankválság ügyében a törvényhozás elé terjesztendő javaslatot vitatták meg. Roosevelt első feladatának a bankválság kiűszöbölését tekinti. Az új elnök kiáltványt adott közre, amelyben többek között bejelenti, hogy az Egyesült Államok teljes aranykészletét kormány ellenőrzése alá helyezi s betilt mindenmü arany- és ezüstkivitel, ugyancsak a fizetési eszközök felhalmozását, Roosevelt csütörtökig bezáróan nemzeti bankszünetet rendelt el az Egyesült Államok egész területére.

Egyidejű jelentés szerint Roosevelt konferenciára hívta össze a legkiválóbb amerikai gazdasági szakértőket, a jegybank vezetőit s az összes tagállamok kormányzóit.

A lakosság Rooseveltől szót vár, amely a többek között meg fogja jelölni a bankválságból kivezető utat. A nyomorgó tömegek viszont további inflációt követelnek. A farmerek is ezt a módszert tartják megmentésük egyetlen le-

hetőségének, mert ilyen módon megszábadulhatnak tartozásaiktól.

Párizs, március 6. Newyorki jelentés szerint Gloria Vanderbilt, aki a tőzsdekrachon minden vagyonát elveszítette, gazdag rokonait perli, még pedig szegénységjog, mert ügyvédi költségekre nincsen pénze.

Újabb jelentés szerint az Egyesült Államok minden bankja állami ellenőrzés alá került. Az általános bankmoratórium tartamára devizakorlátozási intézkedések is életbe léptek, amelyek lehetetlenné tesznek minden külföldre szóló effektív kifizetést.

Egyébként vezető amerikai pénzügyi körök még kételkednek abban, hogy Amerika feladná az aranystandardot.

London, március 6. Az új amerikai kormány tagjai: külügyi államtitkár Cordell-Hull szenátor, pénzügyi államtitkár William W. Woodin, hadügyi államtitkár Claude Swanson szenátor, kereskedelmi államtitkár D. C. Roper, munkaügyi államtitkár Francis Perkins asszony.

A liberális párt 14 pontja, amellyel meg akarja menteni az országot

Országszerte professzionális gyűléseket rendeznek a liberálisok

Bucuresti-Bukarest, március 6. A liberális párt az ugynevezett professzionális gyűlések szervezésével kapcsolatban elhatározta, hogy az egész országban előadásokat fog tartani, hogy a nagyközönség kívánságait megismerje és azokat képviselje. A vasárnapi gyűlésen a következő határozati javaslatot szavazták meg a liberálisok:

1. A földművelésügyi minisztériumot át kell szervezni, hogy a mezőgazdaság tényleges vezetője és irányítója legyen. Módszeresen és kitartással kell megvalósítani a mezőgazdaság támogatására kitűzött programot az állam egész apparátusának támogatásával.
2. A mezőgazdasági oktatás fejlesztése különösen gyakorlati téren, hogy a földműves tömegekben racionálisabb agrikultúra terjedjen el.
3. Az állattenyésztés támogatása.
4. A mezőgazdasági adók leszállítása.
5. A mezőgazdasági adósságok szanálása és a jövőre szükséges hitelek biztosítása.
6. A szállítási tarifák haladéktalan revíziója.
7. A bel- és külföldi gabonakeresked-

lem megszervezése, a mezőgazdasági termékek lehető legjobb értékesítésével. A gabona standardizálása és elraktározása közraktárakban. Kereskedelmi szerződéseinek revíziója.

8. A termelőszövetkezetek munkába állítása.

9. Új gabonarakarok építése és vágóhidak létesítése a szállítás céljaira megfelelő pontokon az export megkönnyítése végett.

10. A mezőgazdasági kamarák reorganizálása és politikamentességének biztosítása.

11. A szőlőtermelés támogatása.

12. A mezőgazdasági iparágak fejlesztése.

13. Az erdők védelme, erdőszövetkezetek létesítése a faipar fejlesztésével.

14. A haltenyésztés fejlesztése.

A fennálló autonóm intézetek feloszlása és az összes mezőgazdasági jellegű közintézmények megszabítása az ügynököktől, tevékenységük megvizsgálása és a bűnösökkel szemben a legszigorúbb szankciók alkalmazása.

A gyűlés után hódoló táviratot intéztek a királyhoz.

Ocska csőőlmot

vagy puhaólmot hulladékot keresünk sürgősen megvételre

Cím a kiadóban

Miron Cristea patriarcha, George Bratianu és a Vasgárda szellemi vezére Kolozsváron

Nichifor Crainic professzor azt állította Kolozsvár előadásában, hogy elérkezett a jobboldali pártok előretörésének ideje

Cluj-Kolozsvár, március 6. (Az Új Kelet tud.) Vasárnap igen mozgalmas volt Kolozsvár politikai élete. Részint a közéleti választásokra való előkészületek mozgatták meg a város lakosságát, részint pedig a különböző nem szorosabb értelemben vett politikai demonstrációk. Így az ortodox egyház összehívta Kolozsvárra erdélyi szervezeteinek világi vezetőit és a görög katolikus hívek szövetségének minden tájára megalakították az erdélyi ortodox szövetséget. A kongresszuson, amelynek kezdeményezője Sextil Puscariu kolozsvári egyetemi tanár volt, résztvett maga az ortodox egyház patriarchája, Miron Cristea volt régens is, akit Nicolae Balan erdélyi ortodox metropolita fogadott és kalauzolt Erdély fővárosában. A kongresszuson Erdély minden részéből több mint ezer ortodox hívő gyűlt össze, akik nagy ünneplésben részesítették a patriarchát.

A kongresszus alkalmából Kolozsváron tartózkodott Nichifor Crainic teológiai professzor, az ismert román költő és író, a szélső jobboldali szervezeteket támogató Calendarul című lap főszerkesztője. Crainic vasárnap délután a Vasgárda címmel előadást tartott és nagy hallgatóság előtt azt fejtegette, hogy a baloldali pártok és a szabadkőművesek hosszú ideig tartó uralma után elérkezett a jobboldali pártok ideje is. A német példa mutatja, hogy a jövő ezeknek a pártoknak a kezébe van lépve. Végül a Vasgárdát dicsérte és annak vezérét: Zelea Codreanu, aki véleménye szerint nagy szerepre van hivatva Románia politikai életében.

Crainic professzor este nyolc órakor utazott el, mintegy 80 vasgárdista kísérte ki az állomásra, majd a pályaudvarról visszajövet katonás rendben vonultak fel a Ferdinand uton és vezényszóra mentelve, különböző hazafias dalokat énekeltek.

Ugyanazok Kolozsváron tartózkodott vasárnap George Bratianu is, pártjának egész vezérkarával. A kolozsvári georgisták igen melegen fogadták vezérüket, aki hétfő este utazott vissza a fővárosba.

Mint ismeretes, szombat reggel Kolozsvárra jött Vaida Sándor is. A miniszterelnök két napot töltött Erdély fővárosában és hétfőn reggel a Rapiddal tért vissza Bukaresbe.

Jeholban a japán-mandzsuri csapatok folytatják az előnyomulást

London, március 6. Jeholban a japán-mandzsuri csapatok folytatják az előnyomulást. A japán bombavető repülőgépek rendkívül élénk tevékenységet fejtenek ki a visszavonuló kínai csapatok menetelési utvonalaiban. Kína hír szerint új tervet dolgozott ki defenzívájára.

Legutolsó jelentés szerint Jeholban a japán előnyomulás tovább folyik. A tartomány háromnegyed része japán megszállás alá került. Az előnyomulással egyidejűleg a mandzsuri kormány megbízottal a birtokba vett városokat rögtön ünnepélyesen bekebelezték Mandzsuri Kuo államba.

A népszövetségi tanács a Paraguay és Bolivia felé irányuló fegyverszállítások beszüntetésére adott ki felhívást. Genfben jelentik: A népszövetségi tanács magáévá tette az angol és francia delegációk közös indítványát, amely felhívja a népszövetségi tagállamokat arra, hogy Paraguay és Bolivia felé a fegyverexportot szüntessék be.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 3-77.

Taxa p. plătite 1 No. 224.7

da Baro Telefon: Havonta 600. fűldre: 6 félre: 6 detések KELET zsidóság keink ut rás meg

A közs margó

Leszava lasztások a városi Cătuneuzista v Diákok. Kolozsvár temet, eln nak vissza toztatták akaratát. Nehány És beho Cătuneau született mőt szerz Hogy i lehet érv erősen a Most ról és ki yan szó. De igen érdek az, akiknek s nem lesz ron polgá se el szav ményt o józan pol Van egy tásnak. Vélemén képviselőt városházá. Miért k zan elem sebségi p olyan ere szemita és bejuthat a A tegm szolgálhat Minden szavaznia És nem szabad esethen ig „Inter A szatr A szatm az egész v den halad bernek arr lekedniök. A szatm az I. G. P. győgszerk milliókkal ezáltal leh zsidó teme sát, melye kényszeriti gondolkodó vért. Hitler a juttatta t most is ot mi és erkő A neki j ból a hasz reskedők e tak az i hogy kész talán csak Ennek a vetni! A hitler ren egyará és az egész ráciájának Gazdaság tehát nekü musnak. Világboj lág zsidósá gazdasági és iparlc Hitler és formában kergették mazottakat ezek fogy járultak al A világ lidarítását a valóság halvány és